

Sprawozdanie
z wdrożenia w IV Liceum Ogólnokształcącym im. K. K. Baczyńskiego w Olkuszu
innowacji: „Savoir-vivre dla elit” w roku szkolnym 2025/26

„Savoir-vivre dla elit” pod takim tytułem przeprowadzono w IV Liceum Ogólnokształcącym im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Olkuszu innowację pedagogiczną dla klas I, II i III. Jej celem było: budowanie wizerunku, znajomość etykiety w biznesie, rozwój pewności siebie, kształtowanie dobrych nawyków, sprawna komunikacja międzykulturowa, strategie postępowania w konflikcie.

W ramach innowacji postanowiono:

1. Nawiązać kontakt z organizacją promującą zasady dobrego zachowania.
2. Zorganizować za jej pośrednictwem cykl szkoleń na ten temat dla uczniów klas I, II i III.
3. Opracować „Etykietniki” klasowe przez uczniów klas pierwszych.
4. Obserwować efekt przyswojonych przez uczniów treści na temat savoir-vivre’u podczas prowadzonej przez młodzież godziny z wychowawcą w klasach I i II.
5. Stosować wiedzę dotyczącą dobrego tonu na co dzień w procesie budowania wizerunku i troski o atmosferę wzajemnej życzliwości i szacunku.

Uzasadnienie

Jest mnóstwo publikacji omawiających zasady dobrego zachowania. Dotyczą różnych sytuacji: życiowych, zawodowych, towarzyskich oraz zachowania się w budynkach użyteczności publicznej, środkach lokomocji, na drodze, w internecie, w mowie i w piśmie, w tym

w korespondencji elektronicznej. Niestety, wielość publikacji nie przekłada się na poprawność zachowań w relacjach międzyludzkich. Nierzadko doświadczają się aktów wandalizmu, wulgarności, obrażania, dyskredytacji drugiego człowieka, naruszenie jego godności, hejtu, agresji słownej i innych przejawów niskiej kultury osobistej.

Zauważona sprzeczność stała się impulsem do opracowania innowacji mającej na celu promowanie zasad dobrego zachowania. Uznano, że szkoła powinna być miejscem, gdzie młodzież poznaje pozytywne wzorce.

Szkolenie dla uczniów odbyło się podczas 4-godzinnych warsztatów dedykowanych uczniom klas I, II i III. Prowadzącym był Pan Jacka Kotulę reprezentujący „Galicyjską Szkołę Smaku”.

Warsztaty dla klas I i II odbyły się w I okresie, w terminie od 13 do 16 stycznia, a dla klas III w II okresie, od 18 do 24 lutego

Program warsztatów:

Perfekcyjne pierwsze wrażenie:

- przedstawienie się,
- uścisk dłoni,
- zapamiętanie imion i nazwisk,
- mowa ciała,
- język savoir vivre'u

Poprawna komunikacja i korespondencja

- sztuka słuchania,
- dyskusja, rozmowa, monolog, forum, wystąpienia,
- niezręczności, omyłki, wpadki,
- media społecznościowe,
- przekaz wiadomości i informacji (listy, telefony, maile).

Zasady ubioru

- Ubiór odpowiedni do okazji,
- Makijaż właściwy do sytuacji,
- Strój damski i męski – wyczucie dobrego smaku,
- Elementy garderoby zbędne i niezbędne w zależności od okazji, przyjąć.

Z klasą w biznesie

- Spotkania formalne i nieformalne
- przyjęcia biznesowe,
- spotkania online,
- rozmowa kwalifikacyjna

Sztuka rozwiązywania konfliktów i umiejętność mediacji

- uznanie konfliktu,
- otwarta komunikacja,
- empatia,
- aktywne słuchanie,
- współpraca,
- mediacja: w złożonych sytuacjach, mediator może pomóc stronom usłyszeć się nawzajem, zbudować zaufanie i znaleźć trwałe rozwiązanie.

Elementy skutecznej komunikacji międzykulturowej:

- **przygotowanie kulturowe:** zdobywanie wiedzy o normach i zwyczajach kulturowych innych osób.
- **aktywne słuchanie:** zwracanie uwagi nie tylko na słowa, ale także na ton głosu i mowę ciała.
- **zadawanie pytań:** upewnianie się, że dobrze rozumie się intencje rozmówcy.
- **Świadomość gestów i symboli:** rozumienie, że gesty i symbole mogą mieć różne znaczenia w różnych kulturach.
- **zrozumienie wartości:** poznanie głównych wartości i norm społecznych danej kultury.

Warsztaty oprócz części teoretycznej obejmowały ćwiczenia praktyczne dotyczące: nakrywania do stołu, układania sztuczków i posługiwanie się nimi, usadzania gości oraz zasad sztuki kelnerskiej.

Efekty innowacji były widoczne już po pierwszych warsztatach, po których uczniowie żywo reagowali opowiadając nauczycielom, czy wychowawcom przebieg zajęć. Mieli też okazję ocenić je oraz prowadzącego podczas pisania recenzji na lekcjach języka polskiego. Ponieważ tego typu zajęcia były dla nich nowością, podkreślali duże zaciekawienie prezentowanymi zagadnieniami. Okazało się, że wiele zagadnień było dla nich nowych, a o pewnych nigdy nie słyszeli.

Szkolenie przeprowadzone metodami aktywizującymi, wzbudziło duże zainteresowanie i spory aplauz młodzieży, zdarzyły się sporadyczne głosy krytyczne dotyczące konserwatywnych poglądów prowadzącego.

„Etykietnik” klasowy

Pokłosiem szkoleń były prowadzone przez uczniów klas I i II pod nadzorem wychowawcy lekcje w ramach godziny z wychowawcą, na których był obecny wicedyrektor Szkoły. Uczniowie przygotowywali lekcję, dotyczącą savoir – vivre’u. Z pomocą wychowawcy nakreślali cele lekcji, dzielili się zadaniami prezentując w ciągu 45 minut poznane na warsztatach treści. Elementem wspólnym było opracowanie przez każdą z klas przy wsparciu wychowawcy zbioru zasad dobrego zachowania pod nazwą „Etykietnik”. Zawarto w nim wskazania, jak zachowywać się w szkole, a także pewne ogólne normy postępowania. „Etykietniki” redagowano zwięźle, podając w punktach oczekiwane zachowania. Często też nadawano im ciekawe formy, o których decydowali uczniowie. Są to plakaty, kroniki, kodeksy, prezentacje multimedialne, a nawet filmiki.

W odniesieniu do zasad savoir-vivre’u w szkole w „Etykietnikach” położono nacisk na tworzenie miłej atmosfery w klasie, kulturalne zwracanie się do siebie, nie przerywanie drugiej osobie w trakcie wypowiedzi, sposoby witania się i żegnania, zachowanie ciszy podczas lekcji, powstrzymanie się od jedzenia i korzystania z telefonu w jej toku, przestrzeganie punktualności, dbanie o mienie szkoły itp. Natomiast normy ogólne dotyczyły

wzajemnego wspierania się, pomagania potrzebującym, szanowania innych, okazywanie im życzliwości, nie używania wulgaryzmów, posługiwania się zwrotami grzecznościowymi itp. W niektórych „Etykietnikach” znalazły się też zalecenia dbania o higienę osobistą, ubiór i wizerunek.

Efekty innowacji:

Realizacja innowacji przyczyniła się do wzrostu świadomości uczniów, że w prestiżowej szkole wymaga się od młodzieży szczególnej dbałości o kulturę zachowania i słowa. Przeprowadzone warsztaty oraz opracowane przez uczniów etykietniki są dla wychowawców i nauczycieli punktem odniesienia w egzekwowaniu pożądanych zachowań i postaw.

„Galicyska Szkoła Smaku” jako partner IV LO ufundowała vouchery na konkurs baristyczny dla pary uczniów, którzy zajęli I miejsce w szkolnym konkursie talentów kulinarnych pt.:

"Masterchef school", zorganizowanym przez Zespół Promocji Zdrowia.

Wnioski:

1. Należy kontynuować innowację, organizując warsztaty savoir-vivre'u dla klas I.
2. W ramach godziny z wychowawcą zaplanować tworzenie „Etykietnika” jako katalogu zachowań czy obowiązujących wewnątrzklasowych zasad wypracowanych przez społeczność każdej klasy pierwszej.
3. Podporządkować tematykę organizowanych przez Szkołę działań: akademii, konkursów itp. tematowi innowacji,
4. Wprowadzać do tematyki godzin z wychowawcą w klasach II, III i IV treści korespondujących z ideą savoir- vivre'u.